

TISKOVÁ ZPRÁVA Sdružení českých spotřebitelů (SČS)

DĚTI A (NE)BEZPEČNÁ DĚTSKÁ HŘIŠTĚ

V Praze – 2014-03-31

Bezpečnost dětí jedna z trvalých priorit Sdružení českých spotřebitelů (SČS), ovšem spolu s ostatními skupinami „zvláště zranitelných spotřebitelů“. A specificky se SČS zaměřuje na bezpečnost hřišť a sportovišť.

„Prevence je zásadní a SČS s partnery se snaží v tomto směru na provozovatele působit“, vysvětluje Libor Dupal, předseda SČS a pokračuje: „Prosazujeme dodržování technických norem při zajišťování provozu hřišť a sportovišť. Různými prostředky, nyní např. sérií seminářů v regionech, vysvětlujeme důležitost dodržování metodiky pro provoz hřišť a sportovišť v souladu s normami“.

Základní podstatou nástrojů vyvíjených SČS je zahrnutí ročních nezávislých kontrol do procesu provozu. Právě zde se setkává sdružení s mnohými problémy. „Zřizovatel má zajistit při přejímání hřiště provedení vstupní nezávislé kontroly, která je schopna posoudit shodu se všemi předpisy a normami, včetně identifikace montážních vad. Roční kontroly má zajistit rovněž osobou s odbornou způsobilostí – „revizním technikem tělocvičen, hřišť a sportovišť“, který je pod trvalou kontrolou kvality, a poskytuje tak provozovateli plnou odbornou podporu“, doplňuje Dupal. Provozovatelé totiž často v „dobré víře“ využívají služeb nekvalifikovaných osob, které se prokazují např. dokladem o absolvování semináře - přednášky nebo jednorázového kurzu.

Zkušenosti sdružení, ale i České obchodní inspekce o stavu hřišť a sportovišť nejsou nijak povzbudivé, a montážní závady se vyskytují běžně i u nových hřišť.

Aby měl provozovatel jistotu správného postupu při provozu hřiště či sportoviště, vyvinulo SČS model ověření kvalitního a bezpečného provozu hřišť a sportovišť v souladu s technickými normami, jehož součástí je udělení práva používat značku deklarující bezpečný provoz. Značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična - OVĚŘENÝ PROVOZ“ je důvěryhodnou informací pro všechny osoby a subjekty, které přicházejí do styku s provozovaným zařízením, jež je nositelem této značky, že provozované zařízení má a udržuje si vysokou míru bezpečného a kvalitního provozu.

„Jsme rádi, že nás v naší aktivitě ve vztahu ke zvyšování bezpečnosti dětských hřišť (a dalších), podporuje projekt švýcarsko-české spolupráce“, sděluje ještě Dupal.

Podpořeno z programu
švýcarsko-české
spolupráce.

V příloze nabízíme podrobnější informaci k tématu bezpečnosti dětských hřišť.

Více informací:

Ing. Libor Dupal, předseda SČS

mobil: +420 602 56 18 56,

e-mail: dupal@regio.cz; www.konzument.cz; www.overenehrste.cz

Sdružení českých spotřebitelů (SČS) si klade za cíl hájit oprávněné zájmy a práva spotřebitelů na vnitřním trhu EU a ČR, přičemž zdůrazňuje preventivní stránku ochrany zájmů spotřebitelů: „Jen poučený spotřebitel se dokáže účinně hájit“. SČS působí v řadě oblastí, pokrývají odborností ve vztahu k bezpečnosti výrobků, standardizaci, finančních služeb aj.
SČS, Budějovická 73, Praha 4, 140 00, pošt. adresa Pod Altánem 99/103, 100 00 Praha 10

Příloha k tiskové zprávě

Bezpečné hry a pohybové aktivity pro děti a mládež

Výstavba dětských a sportovních zařízení pro děti a mládež je nezastupitelným vkladem do jejich budoucnosti, děti zde společně poznávají svět hrou, která přirozeně rozvíjí jejich osobnost a fantazii - s využitím pohybových a fyzických aktivit.

Pohybové aktivity a sport jsou zároveň i zdrojem rizik zranění a úrazů, i fatálních. Úraz nikdy nelze zcela vyloučit. Ale zajištěním odpovídajících technických parametrů herních a sportovních prvků a vybavení a také zajištěním správných podmínek provozování zařízení lze míru rizika maximálně snížit. Úloha dohledu dospělých osob (rodiče, pedagogové, vychovatelé, odborný personál aj.) je samozřejmě nezastupitelná, ale nemůže systematicky zastupovat nedostatky technické a provozní, které jsou v působnosti a zodpovědnosti provozovatele.

Statistiky úrazů na nás apelují, že zvyšování počtu ošetřených úrazů dětí a mladistvých při sportu a hře je alarmující. Nejčastější mechanismus úrazu je pád, např. z prolézaček, skluzavek, houpaček a lanovek. Nejčastější typy úrazu jsou úraz hlavy, zlomeniny rukou, zhmoždění. Zatímco počty úrazů dětí v dopravě se daří snižovat, úrazy dětí doma a ve volném čase narůstají. Také Česká obchodní inspekce se bezpečnosti dětských hřišť v minulých letech věnovala a zhruba 30% dětských hřišť vykazuje nedostatky s ohledem na bezpečnost provozu. Naše zjištění jsou ještě horší.

Rizika jsou ovšem ovlivnitelná cílenou prevencí. Tu rozvíjíme na základě evropských norem pro zařízení dětských hřišť a pro sportoviště a tělocvičny. Definují bezpečnostní požadavky na herní a sportovní prvky, jejich vzájemné bezpečné umístění na hřišti a sportovišti, základní podmínky správného provozu, např. zajišťování kontrol zařízení, i metodiky zkoušení. Použití norem je ovšem v principu dobrovolné, proto naše sdružení s partnery vyvíjí a prosazuje taková opatření, která jejich použití v co nejširší míře propagují a podporují. Bez dodržování norem nelze zajistit bezpečný provoz hřiště či sportoviště. V případě, kdy se na dodržování požadavků technických norem provozovatel nemůže odkázat, musí být připraven prokázat, jakým jiným způsobem bezpečný provoz hřiště a jeho jednotlivých prvků zajišťuje.

Naše sdružení spolupracovalo na vyvinutí metodiky k zabezpečení prevence úrazů dětí a mládeže na hřištích, sportovištích a v tělocvičnách, určené pro vlastníky, zřizovatele a provozovatele uvedených zařízení. Z balíčku devíti základních podmínek správného provozu zde vyjímáme jen některé:

U nového či přejímaného zařízení provozovatel musí ověřit nezávislým subjektem, že instalace herních a sportovních prvků a bezpečných povrchů odpovídá evropským normám; pro každé hřiště a sportoviště je třeba mít zpracovaný provozní řád a návštěvní řád a zajistit jejich dodržování; součástí provozního řádu musí být třístupňová kontrola provozu hřiště a sportoviště, včetně stanovené osobní odpovědnosti za jejich provádění a za bezpečnostní stav hřiště a sportoviště; pravidelnou (roční) odbornou technickou kontrolu, která je součástí třístupňové kontroly provozu hřiště a sportoviště, musí provádět certifikovaná osoba – subjekt nezávislý na výrobci/dodavateli prvků či na provozovateli; kontrolou zjištěné závady musí být bezodkladně opraveny.

Máme zkušenosti se stovkami a stovkami případů porušení norem na hřištích a sportovištích. Někteří provozovatelé naprosto nedodržují zásady zmiňované metodiky. Běžné jsou ale i případy, kdy se provozovatel snaží provoz zajistit v zásadě v souladu s principy metodiky, ale z různých důvodů dojde k pochybením. K těm náleží např. neodborná nebo „ve střetu zájmů“ provedená roční kontrola; vstupní či roční kontrolu provádí výrobce, či dodavatel, tedy osoba ve střetu zájmů; provozovatelé často opomenou vyžádat či zajistit certifikaci prvků po zásadnější opravě či rekonstrukci a provést následnou nezávislou kontrolu.

Např. v areálu základní školy v Praze došlo nedávno k utržení houpacího závěsu a ke zranění žáka. Následovaly právní kroky rodičů vůči škole. Škola vyžádala pomoc našeho sdružení. Při naší kontrole byly zjištěny montážní závady (chybné umístění prvků, rizika zachycení prstů a hlavy, nedostatečná síla pryžové dopadové plochy aj.) a hřiště tak rozhodně nesplňuje požadavky technických norem. Bylo zjištěno, že vstupní nezávislá kontrola po otevření hřiště nebyla vůbec provedena. Roční kontroly pak prováděl řadu let necertifikovaný technik – opravář, který libovolně dodával a montoval náhradní necertifikované díly k jednotlivým herním prvkům, prováděl na nich servis, aniž by zajistil dodatečně certifikaci prvků po úpravách a prováděl kontroly „sám po sobě“, tedy ve střetu zájmů. Výrobce/dodavatel prvků a hřiště poukazuje, že závady byly nyní zjištěny po záruční době, a odmítá se na odstranění montážních závad, ačkoliv prokazatelně byly přítomné při předávání hřiště, podílet. Nekvalifikovaně prováděné roční kontroly závady včas neodhalily a náklady na odstranění vad tedy nyní ponese zřizovatel. Opravář dokládá svoji kvalifikaci ke kontrolní činnosti pouze osvědčením o absolvování semináře na bezpečnost dětských hřišť. Spor školy se servisním technikem – opravářem a s výrobcem ještě není ukončen. Servisního technika provozovatel okamžitě nahradil kvalifikovaným certifikovaným nezávislým „revizním technikem“.

Jak ale může mít provozovatel hřiště záruku, že dodržuje řádně metodiku správného provozu a že se - přes „dobrou víru“ ve správnost svého počínání – **nedopouští pochybení a má zajištěno kvalifikované provádění nezávislých kontrol?** Tuto garanci mu poskytne značka kvality „Hřiště-sportoviště-tělocvična – Ověřený provoz“.

Značka je licencí zpřístupněna žadatelům, kteří chtějí prokázat splnění a následné dlouhodobé dodržování shody provozovaných herních a sportovních prvků s požadavky legislativy a evropských norem, a i bezpečný provoz celého zařízení (tj. dětského hřiště, sportoviště, tělocvičny či podobného zařízení). U veřejně provozovaného zařízení vlastník značky na základě žádosti podané žadatelem prověří aktuální stav provozovaného zařízení a předpoklady pro schopnost dlouhodobého udržení stability provozu a shody s požadavky bezpečnosti a kvality provozu daného zařízení. Skutečný stav je každoročně ověřen auditem. Značka byla přijata do programu Česká kvalita, čímž prokázala náročnost podmínek stanovených pro její získání.

Správnou praxi provozu sportovních hřišť a sportovišť i značku pro bezpečné hřiště sdružení s partnery propaguje na řadě akcí a seminářů v regionech, v médiích, v odborné literatuře. (Viz též www.overenehriste.cz).

Ing. Libor Dupal, ve spolupráci s partnery

Partneři: Profesní komora SOTKVO, Kabinet pro standardizaci, o.p.s.

2014-03-25

Autor je předsedou Sdružení českých spotřebitelů a ředitelem Kabinetu pro standardizaci (obecně prospěšná společnost). V rámci Rady kvality ČR předsedá Odborné sekci Kvalita v ochraně spotřebitele. Působí v řadě dalších pracovních a poradních skupin na národní, evropské i mezinárodní úrovni se zaměřením na podporu kvality, bezpečnosti výrobků a služeb, technickou normalizaci apod. (Česká technologická platforma pro potraviny, technická normalizační komise pro výrobky pro děti, koordinační skupina pro ISO COPOLCO aj.).

Kontakt: dupal@regio.cz; 602561856; www.konzument.cz